

EXÈRCIT CATALÀ

MARXES I OPERACIONS DE NIT

DOCUMENT N.º 15

Secció : ENSENYAMENT

R. 15920

PUBLICACIONS DE L'ESTAT CATALÀ

1926

INDEXES I OPERACIONS DE MIT

MARXES

Fora del radi d'acció de l'enemic

Avantatge de les marxés de nit.

Les marxés de nit permeten, en l'ofensiva, apropar-se i, en la defensiva, allunyar-se, sense que se n'adongui l'adversari.

Les accions de nit produeixen, per la sorpresa, una gran temor a l'adversari, li priven la possibilitat de jutjar quines són les forces que l'ataquen, i ocasionen que el seu foc en general no sigui de cap eficàcia ni origini baixes. De nit es poden fer grans coses amb poques forces.

Els combats de nit han adquirit major importància des del perfeccionament dels fusells moderns de gran alcanç i de trajectòria rasanta.

L'atac de front d'una posició ben ocupada i fortament defensada resulta avui molt difícil, de dia. Cal, doncs, fer operacions de nit per vèncer aquestes dificultats.

L'exèrcit que estigui ben entrenat pels atacs de nit tindrà una gran avantatge sobre l'enemic, encara que aquest sigui superior en nombre. En el cas del nostre exèrcit, es tindrà de compensar la inferioritat de nombre amb un entrenament ben acurat dels atacs de nit.

En les operacions de nit l'atacant té una gran avantatge. El defensor, encara que presenti l'atac, està en completa incertitud. Després la imminència d'un atac a la baioneta, que sap es desentrotllarà fulminant i ferirà sense donar lloc a defensa, exerceix sobre d'ell una acció depriment en alt grau. Un capità d'una companyia russa, durant la guerra russo-japonesa, diu que, abans de l'atac a la baioneta, primer alguns aïlladament i després per grups, els seus homes abandonaven les trinxeres. Tal era la depressió que l'espera d'un atac de nit els produïa.

L'atac de nit, productur d'un gran pànic, és la vera forma de l'atac decissiu.

Demès, així com les operacions de dia representen un consum fantàstic de municions que sovint fa quasi impossible el refer el stock, l'atac de nit, per ço com es fa a la baioneta, és la solució d'aquest problema capitalíssim que tant haurem de tenir en compte en el nostre exèrcit.

Els bruits en la nit.

Respecte els bruits, sempre tan entenedors en la nit, es tindrà en compte el següent :

Una tropa portant el pas fa molt més soroll que avançant a pas de camí.

Una tropa marcant el pas fa més soroll que una altra quatre vegades més nombrosa a pas de camí.

Un Escamot marcant el pas se sent més bé a 200 metres de distància que una Secció a 100 metres a pas de camí.

El soroll produït pels topaments del fusell, la baioneta, la cantimplora, etc., han estat de vegades la causa d'ésser descoberta una tropa.

Els estres que es porten al sac-morral, quan un home corre, fan un soroll que se sent a 50 metres.

El soroll de veus arriba molt més lluny. Un home parlant en veu alta se sent a 200 metres ; una columna en la qual tothom parli se sent fins a dos kilòmetres.

El bruit de les cavalleries augmenta molt si en lloc d'avançar al pas ho fa al trot, i molt més, naturalment, si ho fa al galop.

El pas dels carros d'artilleria, amb vent favorable se senten de molts kilòmetres lluny.

En una carretera, la marxa d'una Secció en columna de quatre se sent a dos cents metres; els exploradors i ciclistes a 50 metres.

Anant per les cunetes de la carretera, una Secció no se sent fins a 50 mts.

En terreny llaurat, una Secció se sent entre els 50 i els 75 mts. de distància. Els exploradors i els ciclistes arriben, de vegades, a 20 metres sense ésser remarcats.

Dintre el bosc hi ha grans diferències en els

bruits. En boscos d'avets, quan no hi han hagut encepegades, la tropa ha arribat a 20 metres sense ésser oïda. En boscos de fulla, en canvi, s'han distingit a 400 i 500 metres de distància; els exploradors i els ciclistes a 100 metres.

Per evitar tota aquesta sèrie de sorolls, abans de començar les marxés nocturnes es prendran precaucions de tota mena. Els estres metllics es procurarà subjectar-los bé per que no es belluguin i en casos especials s'acoixinaran amb diaris o draps. Abans de la marxa, els Caps faran correr la tropa una mica per verificar tota mena de bruit que es podès produir. Si es porta alguna cavalleria se la farà anar a rera-guarda per evitar que denunciï la marxa de la força; el mateix es farà amb els carruatges. Si es porta bicicletes, es llevaran els timbres.

Visualitat en la nit.

La major o menor visualitat en la nit està determinada per la claror i el fons sobre el qual es projecta la força.

Cal tenir en compte, respecte la nocturnitat, que hi ha :

Nit negra.

Nit fosca sobre fons fosc.

Nit fosca sobre fons clar.

Nit clara sobre fons fosc.

Nit clara sobre fons clar.

No cal dir que aquesta última és la que està en millors condicions de visualitat.

En general, una força que es perfili a la cresta d'una muntanya és visible només a 500 metres de distància. Si la tropa, però, es troba al cap d'una pujada en una carretera i la carretera és blanca, pot ésser vista de 600 metres lluny.

La visualitat al fons de la cuneta de la carretera és la mateixa que en terra llaurada.

En les experiències que s'han fet sobre forces en columna de quatre i en columna de companyia, s'ha arribat a no ésser vist: En negra nit, fins a 10 metres; en nit fosca, entre 50 i 100 metres, segons el fons més o menys clar; en nit clara, entre 250 i 500 metres, segons el fons.

En les experiències sobre petits grups de 5 a 2 ciclistes

la diferència és molt petita. En condicions iguals, el resultat és: de 5 metres; de 10 a 100; i de 200 a 500.

La visualitat dels llums és molt gran. Un cigarret encés es distingeix a 150 metres, un misto a 300, una llanterna a 2.500 metres i sovint a més.

Els reflectors.

En la guerra moderna, els reflectors solucionen tots el problemes de la visualitat nocturna. Una de les precaucions elementals que cal prendre per burlar el reflectors enemics és la de tirar-se a terra, fora de la carretera, sobre tot si aquesta és blanca, tant punt la llum s'acosti. Després, en quant la llum s'allunyi, emprendre la marxa sense perdre un moment.

Precaucions.

En les marxes nocturnes, a més de les precaucions ordinàries de las marxes de dia, caldrà tenir en compte les que ara es van fixant.

Horari i etapes.

L'hora preferible per començar una marxa nocturna és entre dotze i una de la nit. En alguns casos por sortir-se a les 5 de la tarda, caminar 3 hores, fins a les 8, i tornar a emprendre la marxa a les 4 de la matinada, fins a les 9 del mati.

Distàncies.

Les distàncies entre les diferents unitats de tropa seràn doble de les de dia, car així es facilita molt la marxa.

Règim d'alimentació i de descans.

Per les marxes nocturnes s'obligarà tota la força a fer una migdiada. Se li donarà una super-alimentació i una ració triple de sucre, tant per que influeixi a fer-li atrapar el son com per refer-la de l'excès de fatiga que aquestas marxes imposen. S'utilitzaran begudes ensucrades a tres racions per home, al dia. No s'abusarà, però, del café, que acaba per enervar i intristir a alguns.

A la matinada la tropa reposarà per menjar.

Disciplina de la marxa.

Més que mai en las marxas nocturnes s'ha d'exigir l'ordre més complet, prohibint en absolut el separar-se de les files. Aquell que per alguna necessitat s'hi vegi obligat, demanarà permís al Cap de Grup i en reincorporar-se s-hi tornarà a presentar.

Es tindrà una cura especial en que es conservin sempre les distàncies marcades entre les diferents unitats. Cada unitat utilitzarà els homes d'enllaç per assegurar la distància amb l'unitat que la segueix.

S'obligarà tothom a conservar estrictament el seu lloc per que aquell que li hagi de trametre ordres no tingui de perdre temps cercant-lo.

Silenci.

En les marxas de nit, baldament sigui lluny de l'enemic, ço més indispensable és el silenci. Es en mirament a això que les ordres es comunicaran en veu baixa i en rebre-les es farà posant-hi el mínim d'observacions possible.

Durant la marxa serà absolutament interdit el parlar amb ningú i molt més el molestar-lo.

Coneixença dels camins.

La coneixença dels camins que s'han de seguir és indispensable.

En el cas de no saber-los be, abans de la marxa s'els farà reconèixer de cap a cap per un oficial. A aquest se li donarà una moto o una bicicleta i s'el farà acompanyar per un o dos ciclistes. No cal dir que en verificar aquest servei es procurarà que l'oficial tingui temps d'anar i tornar abans de començar la marxa.

L'oficial tindrà de prendre totes les notes i indicacions per la seguretat de la marxa; fixarà els llocs d'encreuament de camins, les distàncies des del camí a punts determinats cases, boscos, ponts, pobles, etc., en fi, tot el que pugui assegurar que la ruta serà feta sense titubeigs.

Abans d'emprendre la marxa, s'hauran anotat les diferents distàncies entre el punt de sortida i els punts importants del camí, i una vegada en marxa l'oficial que va a l'avantguarda (que ha d'ésser el mateix que ha recorregut el camí) calcularà, en funció de la velocitat de marxa, les hores de

pas pels diferents punts importants que s'han de trobar i comprobarà els canvis d'orientació respecte la direcció general, per medi de la brúixola.

L'oficial portarà una llanterna sorda, de preferència elèctrica, per llegir les seves notes. Es procurarà que també la portin als Caps de cada unitat.

En arribar als encreuaments dels camins s'hi deixarà sempre un enllaç per indicar el camí a seguir fins que hagi passat tota la seva unitat. Aquest enllaç serà rellevat per l'enllaç de l'unitat següent. Si s'ha de travessar un bosc, es col·locaran diversos enllaços que fixin el camí.

Sistemàticament s'evitarà l'entrada als pobles i poblats. Si forçosament s'ha d'entrar en algun, un oficial amb una petita força s'adelantarà i prendrà de la localitat un o més guies per travessar-lo.

Escollir el millor camí.

En les marxes nocturnes lluny de l'enemic, hom escollirà el millor camí que hi hagi, encara que aquest sigui el més llarg.

El que això representi de més en distància, es recobrarà amb el guany que hi haurà en tot altre aspecte: ordre, velocitat del pas, estalvi de fatiga, etc.

Rectificació de distàncies.

Arriba molt sovint que durant la marxa es perden les distàncies reglamentàries entre les diferents unitats. El millor moment de rectificar-les com cal és a les hores d'alto.

Per aquest fi es seguirà el següent procediment:

Arribada l'hora de fer alto, la punta d'avantguarda es deturarà. Els demés escalonaments de l'avantguarda continuaran caminant fins que els enllaços els facin deturar, o sigui quan hagin obtingut la distància que deuen servir. El mateix farà el gros de la força i els seus escalonaments respecte llur distància amb l'avantguarda.

Quan la darrera unitat hagi arribat al lloc que li pertoca, llavors es donarà l'avis d'alto, fent-lo arribar fins a la punta d'avantguarda i començant a comptar el temps d'alto des del moment d'aquest avís.

En tornar a emprendre la marxa ho farà tota la columna a la vegada.

Disciplina d'alto.

Durant els alts horaris no es permetrà a cap home sortir de la carretera o camí per descansar. Cal evitar que algú s'adormi o resti ressagat.

Marxes dintre el radi d'acció de la cavalleria

Encara que la marxa sigui lluny de l'enemic, si aquesta s'efectua dintre el radi d'acció de la cavalleria, es prendrà tota mena de precaucions per evitar no sigui més que el desordre i retràs de marxa que un atac ràpid d'aquesta podria produir.

Dintre el radi d'acció de l'enemic

Precaucions.

En las marxes nocturnes dintre el radi d'acció de l'enemic es prendran totes les precaucions anteriors, però exigint fins a l'últim grau el seu compliment.

Quan la força arribarà a un encreuament de camí, no n'hi haurà prou amb que barri el pas dels camins que no s'han de prendre; caldrà que un grup ressegueixi, fins a suficient distància, el camí que encreua i que s'asseguri que no hi ha enemics.

Distàncies.

En las marxes dintre el radi d'acció de l'enemic, per ço com és possible una topada i que aquesta sigui cos a cos, les distàncies entre les diferents unitats es reduiran a la meitat. Tenint en conta el que s'ha dit respecte la distància a que se sent i es veu una força caldrà que els diversos escalonats de tropa estiguin aprop a bastament els uns dels altres per poder, cas de necessitat, intervenir en la topada.

Estant la força d'avantguarda dividida en cap d'avantguarda i gros, la distància entre aquestes dos últimes unitats serà d'uns 300 metres. Ja havem dit que una força marxant

se sent de 200 metres lluny. Així convé, doncs, que la punta no senti la marxa del gros, car aixó podria privar de sentir l'apropament de les forces enemigues.

Comés i actuació de l'avantguarda.

La punta i el cap d'avantguarda, tindrà al seu càrrec la minuciosa exploració del front i els flancs. Per aquest objecte enviarà Grups a reconéixer ràpidament les cases, els arbustes que formen valla, els boscos de prop del camí, els camins d'encreuament, etc., etc. Aquest exploradors faran callar tan com puguim els gossos que abuixin, deturaran els homes que trobin conduint-los al Cap de les forces de punta, i, en fi, prendran totes les precaucions que siguin necessaries per evitar una sorpresa o impedir que la marxa de les tropes sigui coneguda per l'enemic. La punta d'avantguarda compatarà amb alguns ciclistes.

Quan els grups enviats pel cap d'avantguarda retornin dels reconeixements i exploracions esmentades, per ço com la columna de la tropa continuarà caminant, podran reunir-se al gros de la força o de la reraguarda, tal com s'escaigui. Per corretgir però, aquest debilitament del cap d'avantguarda, el gros rellevarà tantas vegades com sigui necessari, les forces de cap, trametent-hi un contingent de tropa igual al que aquestes tenien al començament.

La punta d'avantguarda marxarà sempre per les cunetes, a objecte de no fer soroll ni ésser vista,

Quan l'enemic es presenti, si l'exploració s'ha fet com cal, aquest ja haurà estat descobert d'avant-mà i hom ja haurà advertit el Cap de la columna amb temps suficient per prendre les convenients disposicions de combat, sempre d'acord a la categoria de l'enemic.

Si aquest no s'ha donat compte de la presència de la columna, el Cap col·locarà les seves forces a un costat del camí, paral·lelament a les forces de l'enemic, en 4 files, genoll a terra, amb, l'ordre de no tirar més que a la veu de comanament o a la senyal convinguda.

Quan la força enemiga arribi a la cua de la columna, el Cap manarà foc per descàrregues.

Aquesta parada es farà sempre a distància petita de l'enemic, a menys de 50 metres. Si la nit és molt clara, el Cap de la força farà que els homes s'ajegin per impedir d'ésser vistos ans que arribi el moment de fer foc. A la veu es col·locaran de genolls i faran foc a la senyal de comanament.

Si, produït el pànic, a les 4 o 5 descàrregues, l'enemic fuig, se l'escometrà a la baioneta i s'el perseguirà fins produir a las seves files una desbandada completa.

OPERACIONS

Precaucions.

Ja s'ha dit que tota marxa de nit, per la major fatiga que implica de les forces, exigeix una molt acurada preparació. Quan es tracta, però, d'una operació l'objectiu de la qual és entaular combat, les disposicions preparatòries i les precaucions a prendre tenen d'ésser especials i portades a l'últim extrem.

Sant i senya.

Es donarà el sant i senya per poder-se conèixer durant el desordre que es produeix després de l'atac. El homes portaran un braçal de roba blanca que servirà per reconèixe's i descartar el malentés. Es convindran anticipadament els senyals de retirada i altres, procurant que siguin diferents dels usats fins ara, per tal que siguin desconeguts de l'enemic.

Coneixença del terreny.

El coneixement del terreny d'operacions és una de les primeres condicions de l'èxit. Així, el Cap de les forces haurà recollit abans de tota operació tantes dades com sigui possible respecte la topografia del terreny i la situació de l'enemic. El servei d'espionatge i els reconeixements durant el dia, junt amb les dades de la gent del país i el que per altres conductes es tingui, són els elements que més poden facilitar l'operació.

En cas que l'enemic s'hagi atrinxerat i es tracti de prendre una obra de fortificació, s'enviarà oficials especialitzats a fer reconeixements i verificar el seu perfil i el seu traçat, si té defenses accessòries, de quina mena són aquestes i quina és la seva disposició. Si és un reducte, els oficials procuraran enterar-se del seu traçat, si aquell es obert o tancat per la

gola, etc., tot quan pugui deduir-se amb un reconeixement a distància.

Si l'enemic hagués restat algun temps en les fortificacions, la nit abans de l'operació es procurarà fer un reconeixement ben acurat de l'obra i així deduir el nombre d'homes i, per apoderar-s'en, quina mena d'eines es necessiten.

Si es tracta de sorprendre una tropa acantonada en un poble, es buscaran veïns del mateix per enterar-se de tots els detalls necessaris. Hom s'informarà dels punts on hi ha guarnició, de la gent que dorm a la caserna, de com es presta el servei, etc., és a dir, de tot el que pugui donar una idea útil per la disposició de l'atac.

Ja es detallaràn els atacs als pobles, així com les seves defenses.

Pot haver-hi operacions de nit en els quals les dificultats d'un atac de front siguin tals que s'acordi efectuar-lo per la reraguarda o pel flanc. Es pot donar el cas d'una fortificació que tingui obstacles en el front i en els flancs, i en canvi pugui ésser atacada pel darrera per estar oberta per la gola. En aquest cas un dels escalonats de la força atacant, el tercer generalment, atacarà per la gola o per la reraguarda i, en quant l'atac s'hagi iniciat, el primer i segon escalonats, salvant els obstacles, es llençaran a l'atac de front obligant l'enemic a rendir-se.

En les operacions de nit, els municionadors enlloc de municions portarant regularment magranes de mà.

Marxa cap a l'enemic.

No s'efectuarà mai una marxa nocturna cap a l'enemic sense tenir un objectiu ben determinat ni haver, ans, recollit totes les dades necessàries respecte les localitats i disposicions de l'adversari. Cal amb anticipació saber el major nombre de detalls possible i, d'acord amb aquests, decretat resolument el què s'ha de fer. No es fiarà, però, mai, la resolució a prendre, a les informacions que s'hagin recollit de nit.

En partir per una marxa d'aquesta naturalesa, es farà sempre sota la consigna de: prohibició absoluta de tirar. Es sortirà també de l'acantonament o vivac amb el més gran secret. En general, el destacament que emprengui la marxa a aquest objecte ho farà en un sentit diferent a la direcció que veritablement cal seguir; és solament després d'una maniobra de retorn que la força anirà a parar sobre el camí veritable. Una vegada posats en la direcció que cal empen-

dre, el comanant de la força manarà alto i donarà compte a tothom de l'objecte que es porta i, ben clarament i precis, assenyalarà a cada u la missió que li pertoca, fent de manera que fins al darrer soldat tots coneguin l'operació que va a realitzar-se.

En el cas d'ésser una Secció qui hagi de portar a terme aquesta marxa, l'avantguarda serà composta d'un Escamot el qual destacarà un Grup dels seus com a punta d'avantguarda. Aquest Grup marxarà uns 50 metres endavant dels altres dos Grups que componen l'Escamot d'avantguarda. Precedint el Grup de punta d'avantguarda, marxarà el Cap de Grup d'enllaç de la Secció, acompanyat de dos homes dels seus i d'un o diversos guies de tota confiança, que faran d'exploradors. Tant aquests exploradors com els demès homes de punta d'avantguarda i gros d'avantguarda, marxaran sempre per les cunetes a l'objecte de no fer soroll i a dreta i esquerra de la carretera o per un costat només si aquest sigués més fosc, a fi de no ésser vistos. Tenint aquests exploradors de servir-se més de l'oïda que de la vista, caminaran sempre a bon pas per poder deturar-se cada cinc minuts a escoltar, tornant a emprendre la marxa quan hagin constatat que no es nota res d'extraordinari. Si, contrariament, en aquests altos consecutius, algun explorador remarqués alguna cosa sospitosa, cridarà desseguit l'atenció dels seus companys amb un *psst!!!* lleuger. Si, tement la presència de l'enemic, cal operar per adquirir-ne la certesa, el primer que es farà serà prevenir, per mitjà d'un explorador, la punta d'avantguarda i aquesta, successivament, el gros de la força, a l'objecte que es faci alto. El Cap dels exploradors, mentrestant, haurà disposat el necessari per adquirir la certesa de la presència o no presència de l'enemic, prenent la precaució d'emboscar-se i no conestar per més que éls cridin el: *qui viu!*

La punta d'avantguarda marxarà a pas moderat per donar lloc als altos dels exploradors, pero sense preocupar-se, absolutament, de les anades o vingudes dels mateixos.

En aquestes marxades nocturnes cap a l'enemic, el Cap de l'Escamot d'avantguarda marxarà al davant dels dos Grups que constitueixen el gros de la mateixa. Els dos enllaços de l'Escamot i els dos homes municionadors serviran per establir la comunicació entre la punta i el gros de l'avantguarda.

El gros de l'avantguarda seguirà la punta a uns 100 metres de distància, Els homes d'aquesta marxaran també a dreta i esquerra de la carretera, per les cunetes, no sols a

objecte d'evitar, com s'ha dit, el soroll i les possibilitats d'ésser vistos, sinò amb el fi de presentar menys blanc en el cas que l'enemic, adossat en algun lloc, descobrís la marxa de la columna i fes foc sobre d'ella, enfilant, com és natural, la carretera.

Donat que les fondalades són els llocs on millor es pot dissimular una força, els altos es faran adossant la gent a l'ubac de les comes i muntanyes.

En el cas de saber que l'enemic espera i conéixer també el lloc on espera, s'agruparà tota l'avantguarda en un sol bloc i se la farà marxar a uns 100 metres de distància del gros de la força, llevat quan la nit sigui molt fosca que se la farà marxar a més curta distància. En arribar a prop de l'enemic, aquesta es destacarà en rebre l'avís i prendrà la formació d'atac a la baioneta.

Si, sense sospitar-ho, es trobès de sobre l'enemic, ràpidament es formarà el mateix bloc amb tota l'avantguarda i, sense perdre un instant, s'atacarà a la baioneta, enviant avís al gros de la força de la columna per que vingui a sostenir l'atac.

Moment que s'ha d'escollir per l'atac.

Quan es tracta de lliurar un combat de nit és precís escollir el moment d'acord amb l'objectiu que es proposa el Comanament.

1.º - Suposem que l'objectiu sigui donar un cop per desmoralitzar l'enemic, destruir-li o prendre-li material, matar-li cavalleries, etc.

Per que doni resultat una operació d'aquesta naturalesa és necessari que una volta obtingut l'objectiu que hom es proposa, hom no pugui ésser perseguit i trobi durant la nit temps per retirar-se a lloc segur.

2.º - En el cas de presentar-se la nit mentre les forces escometen l'enemic en la seva retirada i la lluita ha de suspendre's.

Decidits nosaltres a continuar la persecussió aquella nit mateixa, aprofitarem un espai de dues o tres hores per posar en ordre les diferents unitats, municionar-les, distribuir queviures, disposar-les frontalment i en fondaria per la persecussió que es prepara, i aleshores, quan l'enemic creurà que ha terminat l'ofensiva, reprendre-la resoltament, si és possible sorprenent-lo amb els primers elements, i atacant-lo amb go-

sadia amb el fi de desfer-lo i anorrear-lo abans que reaccioni.

3.º - Quan es tracta de prendre una posició per establir-s'hi solidament i millorar tacticament la nostra situació, tot tractant d'impedir que l'enemic pugui reprendre-la altra volta.

Aquest atac deu fer-se de manera que estigui acabat a mitja nit, amb l'objecte que l'altra meitat de la nit es pugui destinar a organitzar la defensa de la posició.

Com s'ha de fer el foc de la infanteria i efectes que produeix.

Per clara que sigui la nit, el tir de fusell serà quasi sempre sense cap eficàcia més enllà de 50 metres. De nit es impossible apuntar bé. Les avantatges del fusell modern, precisió i llarg alcanç, resulten nul·les. En les operacions de nit de les campanyes passades, més enllà dels 50 metres ha resultat que l'assaltant, per efecte dels trets, no ha tingut més que pèrdues insignificants.

Contràriament, quan el defensor ha tingut serenitat i ha mantingut la disciplina de no obrir el foc més que a la veu de comanament i a pocs metres de distància, ha detingut sempre l'assaltant determinant-li la crisi psicològica de la por.

El tir d'una tropa parapetada de nit en un atrinxerament ha d'ésser dolent per força pel fet que el soldat adossa només el fusell a la cresta del parabales i tira sense apuntar. D'aquí es dedueix que una força posada en una trinxera no ha de tirar, de nit, més que a curta distància.

L'atacant, en canvi no farà mai us del foc, sinó de la baioneta. Des del moment que l'atacant s'entreté en tirar, es detura i lleva rapidesa a l'assalt. Demés, el foc es fa sobre defensor generalment invisible, per tant, descartada la punteria, tal com hem dit, aquell no sofreix baixes.

L'atac, doncs, deu fer-se solament a la baioneta. Fet amb foc queda traïda la sorpresa i per tant l'èxit resta descartat.

Si en arribar l'assaltant, en aquestes condicions, prop de la posició no emprengué l'atac resoltament i donés temps al defensor per situar-se bé als seus llocs de defensa, caldria castigar els que comanen la força per manca de decisió i àdhuc per covardia.

Escalonaments de tropa.

Si la força assaltant fos advertida per l'enemic abans

d'arribar al punt en el qual s'ha de lliurar a l'atac i les forces contràries sobtadament fessin foc, és evident que es podria produir en la força que asalta una crisi psicològica de por, com les ocorregudes sovint àdhuc a forces foguejades i ben disciplinades, la qual portés una parada i un intent de tornar enrera que faria fracassar l'operació.

Per evitar aquest incident, es farà una mena d'escalonament de forces de la manera següent:

Al darrera de la primera línia d'homes, a curta distància, marxarà un altre escalonat de força aproximada, que en el moment esmentat d'indecissió de la primera línia, a tot correr i amb el crit de guerra, cuidarà d'emmenar la força davantera al combat, tot barrejant amb les seves aquelles forces. Per l'atac a la baioneta, tant l'un escalonat com l'altre, aniran formats a tacte de colzes.

Aquest segon escalonat de forces, demès de salvar l'incident citat, cas que aquest es produeixi, tindrà sempre, demés, la virtut de donar força moral a l'escalonat que escorta i per tant la d'evitar que les crisis psicològiques de les quals parlavem es presentin.

Les forces de la defensa (si es tracta de forces acampades i vivaquejant) és probable que enviïn la reserva per contra-atacar. Com sigui que el primers escalonats s'hauran separat i desbandat perseguint l'enemic i seria difícil tornarlos a reunir per fer front a la contra-ofensiva, serà convenient de tenir encara un altre escalonament *a mà* a l'objecte de rebutjar el contra-atac.

El que es defensa pot enviar una força per prendre de revès els primers escalonats de l'atacant o per prendre'ls de flanc. Així una segona reserva s'imposa per fer front a aquest atac o per emparar els escalonats que ataquen.

Per últim, encara, cal una tercera reserva que seguirà el moviment dels escalonats anteriors i, en cas de tenir-se que retirar els primers, maniobrarà per contenir i recollir les seves forces que persegueix l'assaltant.

En resum, doncs, les forces assaltants, en una operació de nit com la que s'acaba de detallar, es compondran així:

(En el cas d'un Terç d'Almogàvers)

Escalonat 1	2	Escamots de la primera Secció	
» 2	2	Escamots de la primera Secció	Reforç
» 3	1	Secció	1. ^a Reserva
» 4	1	Secció	2. ^a Reserva
» 5	1	Secció	3. ^a Reserva

Formació de combat per la lluita de nit i distàncies més convenients.

Acabem d'analitzar la forma de combat de nit i hem deduït que per poder acomplir la tasca en aquesta mena de lluites l'assaltant deu fraccionar-se en cinc escalonats, a la manera que s'ha detallat. Ara cal veure, però, com han de funcionar els escalonats respecte profunditat.

El segon escalonat, destinat, tal com s'ha dit, a servir d'eix a la primera línia i a emparar-la immediatament sempre que calgui, anirà situat a poca distància. No, però, a tant poca que en el cas de la crisi moral esmentada, la primera línia pugui contaminar-lo i emportar-se'l en el seu moviment de retirada. Així doncs la distància més convenient serà, en general, la d'uns 50 metres de la primera línia.

El 3^{or} Escalonat per la seva missió particular de rebutjar només el contra-atac del defensor cas que aquest s'hagi refet de la sorpresa o es trobi reforçat per una força, ha d'estar una mica més allunyat que el 2^{on} ho està de la primera línia. Per ço com la seva consigna és d'esperar que el contra-atac es produeixi, intervenint només quan aquest estigui dibuixat, no anirà situat a una distància que pugui ésser, sense voler, emmenat a la lluita amb l'altre escalonat. Si això succeís, podria produir-se un desordre tal que donés l'éxit al contra-atac de l'enemic. Així, la distància prudent serà d'uns 100 metres de separació.

Aquests tres escalonats són, en principi, les forces encarrregades de l'atac propiament dit. Formen els elements ofensius de la columna de combat. Els altres dos escalonats vigilaràn el flanc i les reraguardes.

Com sigui que, generalment, el contra-atac del defensor serà dirigit al flanc dels tres primers escalonats i tenint en compte que aquest no és probable que sigui sentit a més de 150 metres, serà convenient que el 4^{rt} escalonat pugui posar-s'hi enfront tot seguit i entaular combat fora de l'eix dels tres elements primers, i encara el més lluny possible per evitar que aquests es podessin desmoralitzar creient-se atacats de revès. Així la distància més convenient serà de 50 metres de separació. D'aquesta manera el 4^{rt} escalonat tindrà temps per entaular el combat a 100 metres, a dreta o esquerra dels escalonats primers.

Per si la columna de combat és atacada pel darrera, trobant-se així l'últim escalonat obligat a fer mitja volta i re-

butjar l'atac, caldrà deixar darrera del nou front espai a bastament per la lluita, a objecte de no desordenar, cas de tenir de recular, els altres escalonats i no exposar-los a un tir de massa aprop que l'enemic podria efectuar de curta distància.

Demés, si en recular els primers escalonats es precipiten sobre la darrera reserva, convé que, en trobar-se amb aquesta, la reculada, que del principi seria una veritable cursa, estigui ja esmortida. Es per això que el 5e element ha de conservar una certa independència que no el faci estar massa lligat amb la columna. Uns 150 metres de distància del 4^{rt} escalonat li asseguraran aquesta condició.

La formació que prendran els escalonats durant les marxes, dependrà de l'amplada dels camins que es seguiran o dels terrenys pels quals es marxi. Així, segons el cas, podran anar en formació d'Escàmot, de Grup, o en formació de tres. Conservaran, però, sempre, les distàncies que s'han marcat entre els diversos escalonats.

Disposició de la força en arribar a la zona d'atac.

(Cas d'un Terc d'Almogàvers)

Quan l'assaltant, sense ésser advertit per l'enemic, entra en aquesta zona d'atac — 150 a 300 metres de distància de la posició enemiga, segons la nit — la columna es detindrà, les files s'apretaran, les distàncies es refaran, i es calarà la baioneta.

El 1er escalonat que ha d'atacar desplegarà en línia, els homes colze a colze, per oferir al foc del defensor una formació ben minça i presentar-li un front de topada suficientment ample. El Cap de la Secció se situarà al centre d'aquesta, entre el 1er i el 2^{on} Escamot, i als extrems s'hi col·locaran els Caps d'Escamot, a la dreta el del 1er i a l'esquerra el del 2^{on}. A dreta i esquerra del Cap de Secció s'hi col·locaran els Caps dels Grups respectius. El Cap de la Secció responsable des d'aquell moment de l'exit de l'atac, previament informat pels enllaços d'on està situat l'objectiu, emprendre la marxa vers aquell, prenent totes les precaucions fins ara detallades per no posar en alerta l'enemic.

El Cap de Secció donarà les ordres d'alto i de marxa comunicant-les en veu baixa als Caps de Grups que tindrà al costat i aquests les escamparan per un ràpid moviment d'es-

querra a dreta i de dreta a esquerra, tocant-se els uns als altres. Si s'està aturat, aquesta senyal voldrà dir que s'ha d'emprendre la marxa. Si s'està marxant, voldrà dir que hom s'ha d'aturar. Advertits així, tots els homes fixaran l'atenció al centre i marxaran amb aquest, quan emprengui la marxa o s'aturaran quan aquell s'aturi.

Els altres escalonats seguiran al primer per medi dels enllaços. I així tota la força anirà marxant amb tota precaució acostant-se tant com es pugui a la posició enemiga.

Durant aquesta marxa el Cap del Terç anirà col·locat davant del 2^{on} escalonat, al centre. Car, depenent l'èxit de l'atac de la intervenció d'aquest, és el Cap de Terç qui deu avisar el moment oportú per l'avenç. La seva presència, demés, produirà un efecte moral per garantir l'entrada en acció de l'escalonat de sosteniment, que ha d'ésser el qui asseguri l'èxit.

Atac.

Quan el Cap de la Secció distingeixi la posició enemiga i estigui a distància convenient, donarà la veu d'« Avant a la baioneta ». Llavors amb el crit continuat i general de « Visca Catalunya Lliure ! » tots els homes correran a prendre la posició de l'enemic sense disparar un sol tret. Els fusells es portaran descarregats.

Tant punt el 2^{on} escalonat hagi entrat en la barreja, el 3er adelantarà els dos escamots primers fins a 50 metres del combat i aquests es disposaran a ajudar els escalonats primers. Els altres dos Escamots estaran disposats a intervenir si un contra-atac es dibuixés.

El Cap de Terç que, com s'ha dit, haurà distribuït els enllaços a fi de saber a cada moment si l'enemic reacciona o emprén un atac de flanc o de revès, disposarà els escalonats que resten per fer front a les particularitats que es presentin i d'acord a l'objectiu i instruccions generals rebudes.

Atac d'un bosc.

Només en casos molt especials s'atacarà de nit un bosc, encar que sigui de regular fondària. Es farà solament quan no hi hagi altre remei per obtenir un objectiu determinat.

L'atac d'un bosc és una operació difícilíssima, de nit. La direcció i orientació és una cosa extremament penosa. Després, al cap de poca estona, les forces de l'atacant i les del

defensor estan barrejades de tal manera que companys amb companys de vegades es fan foc uns contra altres.

Quan es tracti d'explorar un petit bosquet, l'oficial hi anirà amb 4 Grups. Els homes posats a distància uns dels altres, entraran al bosc un grup de front i dos de costat (un Grup per cada banda) de manera que res pugui escapar a aquesta xarxa. L'oficial restarà amb el grup sobrer esperant els resultats. En cada Grup dels que hagin entrat al bosc hi haurà un enllaç per avisar l'oficial en cas de peril. D'avant-mà s'haurà convingut també la senyal per reunir-se tots a l'oficial en cas de necessitat.

Exploració d'un poble.

En travessar un poble o passar aprop d'ell, la punta de l'avantguarda encarregada de l'exploració adoptarà el següent procediment :

Prendrà un Escamot i abans d'arribar al poble farà alto. Aquest Escamot enviarà un Grup a la casa més propera i el Cap invitarà el propietari a venir davant del Cap que comana l'Escamot. Quan aquest tingui totes les noves necessaries, enviarà dos Grups, un per cada flanc, per escorcollar el poble, tot guardant com a rehén el paisà. Els Grups encarregats de l'escorcoll del poble tindran tota mena d'instruccions respecte el que han de fer. Si per exemple hi haguès temor que en el poble s'hi haguès amagat força enemiga, cal que els homes tinguin en compte que una casa no està realment escorcollada fins que s'han revisat coberts, cellers, estables, graners, etc.

Abans de procedir a la recerca s'haurà convingut amb les tropes la senyal per a poder-se reunir amb el Cap en cas de necessitat. Aquesta senyal ha d'ésser coneguda de tots els homes.

Quan la columna és atacada durant la seva marxa.

Pot ocórrir que durant la marxa la columna sigui tirotejada. Com sigui però que en general s'ha de comptar que ho serà només per patrulles de ronda, el més prudent és continuar la marxa sense contestar. Es destacaran només algunes patrulles que s'apostaran per una emboscada en la mateixa direcció que segueixin les patrulles enemigues. El probable és que aquestes, seguint a la columna, caiguin en l'emboscada.

Si l'enemic es presenta, però, amb molta força sobre un flanc o sobre tots dos, la columna farà alto, calarà la baioneta, farà front als diversos escalonats, al flanc o flancs, si són els dos atacats, i en quatre files farà foc per descàrregues.

Es precis, però, que no facin foc més que les forces davant de les quals es presenti l'atac i sols a petita distància. S'ha d'exigir una disciplina de ferro per que no es tirin trets més que a la veu de comanament. Si així es fa l'enemic sofrirà moltes baixes i fugirà.

De totes maneres, tant en el cas que la columna sigui tirotejada per patrulles solament o per una força important, el natural serà que l'enemic enterat que s'el va a atacar estigui preparat per rebutjar l'atac. Així, faltant l'element més essencial per l'èxit de l'operació que és la sorpresa, el millor serà desistir de l'atac a no ésser que condicions especialíssimes aconsellin el contrari.

Atac d'un poble.

Si es tracta d'una operació de nit l'objectiu de la qual és el d'apoderar-se d'un poble ocupat per l'enemic, és convenient que l'atac es produeixi per diversos punts a la vegada i amb ordres ben precises sobre l'objectiu de cada una de les forces. Es procurarà que cada una d'elles porti un guia que conegui la localitat, per evitar que, desorientades, podessin atacar-se entre elles amb la foscor de la nit. El sant i senya és indispensable i s'ha de donar poc abans d'emprendre l'operació.

Segons les forces amb les quals compti i la disposició de l'enemic, serà convenient que demés de la columna encarregada de prendre el poble s'enviïn forces suficients que, contornejant el poble, estaran a disposició de rebutjar les que acudissin a ajudar el defensor.

En general, durant la nit, l'atac a un poble produeix poques baixes, i si l'enemic permaneceix ferm, el combat no condueix a cap resultat decisiu i com que a la guerra el que cal és que els combats condueixin a resultats decisius, serà precis prendre tota mena de precaucions i obrar amb tota l'energia necessària per atenyen'ls.

La política de guerra procurarà tenir en tots els pobles una xarxa de paisans adictes per poder donar cops decisius contra les tropes que romanguin.

El Cap de la columna tindrà totes les dades necessàries

abans de disposar l'atac. Sabrà on l'enemic té disposades totes les forces, la casa on estarà establerta la guarda principal, el lloc on el tren de municions residirà, el lloc on s'allotja el Cap de la força, a quines hores i on es reuneixen els Caps i Oficials, i tota cosa que pugui ésser-li útil per formular el pla que assegurí el cop.

Les forces es distribuïran en tres o quatre destacaments o més si cal i s'adressaran, a pas gimnàstic, sense entaular combat si és possible, envers els llocs triats per a sorprendre. Darrera d'aquests destacaments en vindran d'altres que s'aniran apoderant de tots els soldats que trobin, entaulant combat si així cal i procurant portar la solució rapidament.

L'objectiu dels primers destacaments ha d'ésser de desfer la resistència de la defensa, apoderant-se a la baioneta i per sorpresa de la guarda principal, del major nombre possible de Caps, del tren de municions, metralladores, canons, etc.

Els altres destacaments procuraran apoderar-se del major nombre de soldats possible, fent-los presoners, assegurant-los-hi però la vida i el bon tracte, i sobretot procurant fer presoners els Oficials i sergents.

Si malgrat tot, el combat s'entaula i hi ha pressa de retirar-se, els primers destacaments que s'hagin apoderat del parc de municions, canons, metralladores, etc., per ço com no s'els podria endur la columna abans que tornin a caure en poder de l'enemic els destruiran utilitzant explosiu o per simple incendi.

Si les ordres fossin de conservar el poble, el Cap de la força aleshores posarà aquest en condicions de defensa. Enviarà destacaments de seguretat en totes direccions, destacarà algunes patrulles per constituir un cordó de vigilància a alguns centenars de metres del poble, al mateix temps organitzarà defensivament el poble dividint-lo en sectors que seran ocupats per les diferents unitats, essent el responsable de cada sector el Cap de la unitat. Es procurarà més que rés tenir el perímetre del costat que s'ha retirat l'enemic ben rapidament posat en condicions de defensa. Mentre part de les forces es dedicaran als treballs de defensa de cada sector barrant els carrers, fent aspilleres als murs exteriors, i totes aquelles mesures que puguin assegurar una bona defensa, les altres forces recorreran les cases del poble sense deixar d'escorcollar rés, reunint tots els presoners que encara podesin trobar i acumulant a l'església o a un edifici apropiat tot el material abandonat per l'enemic.

S'ha de tenir en compte que en dividir el poble en sectors per la seva defensa mai el límit que separa un sector d'un altre serà el carrer, sinó que cada sector estarà encarregat de les cases d'un costat i altre, car altrament hi podria haver diferents criteris i seria difícil d'establir les responsabilitats que en podessin resultar.

En cas que les ordres fossin de conservar el poble fins a l'últim extrem, el Cap de la columna que s'ha apoderat del poble hi establirà un reducte central com a última defensa.

Vegi's, després de tot això, el que es diu encara, a part, respecte la defensa dels pobles.

FRANCESC MACIÀ.

RF-12-48